

KHẢO NGHIỆM GIỐNG THANH THẮT (*Ailanthus tri* Alston) ĐỂ TRỒNG RỪNG CÂY BẢN ĐỊA TẠI PHÚ YÊN

Phạm Thế Dũng¹, Phạm Văn Bón², Nguyễn Văn Thiét³

¹Hội Khoa học Kỹ thuật Lâm nghiệp TP. Hồ Chí Minh

²Trung tâm Ứng dụng Khoa học Kỹ thuật Nam Bộ

³Viện Khoa học Lâm nghiệp Nam Bộ

TÓM TẮT

Sử dụng cây bản địa để phát triển rừng trồng cung cấp gỗ lớn đang là hướng phát triển bền vững trong việc nâng cao giá trị gia tăng của sản xuất lâm nghiệp. Việc nghiên cứu chọn giống và định hình sử dụng gỗ cây Thanh thất là một trong những nội dung nghiên cứu của đề tài cấp Bộ được Viện Khoa học Lâm nghiệp Việt Nam thực hiện từ năm 2014-2018 tại miền Bắc, miền Trung và Đông Nam Bộ. Mục tiêu khảo nghiệm giống tại Phú Yên là: Chọn được xuất xứ và gia đình Thanh thất có triển vọng để phát triển rừng trồng. Phương pháp chọn cây trội và khảo nghiệm giống thực hiện theo Tiêu chuẩn ngành 04 TCN - 147 - 2006 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn. Kết quả khảo nghiệm cho thấy: Có 3 xuất xứ Tuyên Quang, Quảng Nam, Phú Yên và 14 gia đình trong số 42 gia đình của 8 xuất xứ có mức vượt thể tích thân cây hơn 10% so với trung bình của 42 gia đình tham gia trong khảo nghiệm. Ngoài ra, tăng trưởng trung bình về $D_{1,3} > 1,8$ cm/năm và chiều cao $> 1,3$ m/năm là những chỉ số khá tốt đối với loài cây bản địa. Căn cứ các chỉ tiêu chọn giống thì có thể chọn 2 xuất xứ Tuyên Quang (TQ), Quảng Nam (QN) với các gia đình TQ1, TQ2, TQ3 và QN6, QN17, QN24, QN27, QN33. Xuất xứ Phú Yên chỉ có 2 gia đình tham gia khảo nghiệm, nên cần tiếp tục theo dõi, chưa chọn lần này. Ngoài ra, còn có các gia đình khác như PT3, PT11; VP6, VP14; ĐN12; BP18 cũng đều đảm bảo các chỉ tiêu chọn giống và có thể sử dụng.

Từ khóa: Cây trội, gia đình, khảo nghiệm, xuất xứ

The breeding trial of *Ailanthus triphysa* Alston for native-tree plantation in Phu Yen

Use of the native species for afforestation to supply big woods is a solution toward sustained development of forest production. The study on selection of the best provenances and families of *Ailanthus* was one of subjects of Ministry's project which was implemented by Vietnamese Academy of Forest Sciences from 2014-2018 in North, Center and Southeast regions. Objective of breeding trial in Phu Yen was to select a potential provenance and family of *Ailanthus* for afforestation. The method of plus tree selection and breeding trial was carried out base on TCN - 147 - 2006 standard of Ministry of Agriculture and Rural development. The research results shows that: There were 3 provenances (Tuyen Quang, Quang Nam, Phu Yen) and 14 among 42 families of 8 provenances in the trial which had the tree volume over 10% to compare with average value of tree volume of the trial. In addition, annual increment of $D_{1,3}$ and height reached more than 1.8 cm/year and 1.3m/year respectively, that is a good indicators for native tree species. Base on other request of breeding selection, the afforestation programs in Phu Yen should be to use 2 the best provenances (which are Tuyen Quang (TQ), Quang Nam (QN)) or the best families of TQ1, TQ2, TQ3 and QN6, QN17, QN24, QN27, QN33. Phu Yen provenance with only 2 families involving in the trial should be continued to experiment and is not selected now. In addition, families of other provenances, such as PT3, PT11; VP6, VP14; ĐN12; BP18 also adapted the standards of breeding selection and can be considered to use in the future.

Keywords: Plus trees, family, trial, provenance